

SOUDNĚ-LÉKAŘSKÁ PROHLÍDKA MÍSTA NÁLEZU MRTVÉHO TĚLA

MUDr. L. Zátopková

MUDr. P. Hejna, Ph.D., MBA

Legislativa

- Vyhláška MZ ČSR č. 19/1988 Sb. O postupu při úmrtí a o pohřebnictví

Povinnost oznámit nález mrtvého těla

- **Oznamovací povinnost** má každý občan ČR – tj. povinnost oznámit nález mrtvého těla **místně příslušnému praktickému lékaři nebo RZS**
- Lékař má při podezření z trestného činu povinnost informovat **Policii ČR**
- Rodinu uvědomuje PČR, nikoliv lékař

Lékař (PL, LSPP, RLP) na místě:

1. Konstatuje smrt
2. Stanoví dobu smrti
3. Provede prohlídku těla
4. Určí předběžnou příčinu smrti
5. Vyplní List o prohlídce mrtvého
6. Nařídí pitvu nebo od ní upustí

Prohlídka mrtvého těla lékařem:

- Prohlídka okolí
- Prohlídka oděvu
- Zjištění posmrtných změn
- Zjištění případných poranění
- Zjištění anamnézy

Zevní ohledání těla lékařem:

- Poloha těla (v terénu x v domácnosti x jinde)
- Vztah polohy k okolí (např. při oběšení)
- Předměty v blízkosti těla (střelná zbraň, nůž, střepy, el. spotřebiče, blistry a jiné obaly od léků, láhve s tekutinami, apod.)
- Krev a jiné biologické tekutiny pod tělem a v jeho okolí – pozor na hnilobu !!

Základní postup při zevním ohledání:

- Stav oděvu (ušpinění, zakrvácení, mechanické poškození)
- Posmrtná ztuhlost
- Posmrtné skvrny
- Tělesná teplota – orientačně (odkrytá x neodkrytá místa těla)
- Okolní teplota (odhad)

Vlastní zevní ohledání mrtvého těla:

Hlava – vlasatá část:

- Oděrky, trzně-zhmožděné rány, příp. podkožní krevní výrony
- Střelná poranění
- Zlomeniny kostí lebeční klenby
- Tepelné změny (popáleniny, ohoření, prohoření kůže a kostí apod.)
- Případné jiné úrazové změny, anomálie atd.

Vlastní zevní ohledání mrtvého těla:

Hlava – obličejová část

- Kožní kryt
- Obličejové kosti – zlomeniny
- Oči
- Předsíň úst a ústní dutina

Vlastní zevní ohledání mrtvého těla:

Krk:

- Oděrky, krevní výrony, strangulační rýha, řezné, bodnořezné a bodné rány

Vlastní zevní ohledání mrtvého těla:

Trup – přední a zadní strana (hrudník, břicho, záda):

- Oděrky, tržně-zhmožděné rány, podkožní krevní výrony, zlomeniny žeber a pánve, bodné, řezné a bodnořezné rány, střelné poranění, otisk dezénu pneumatiky, bezpečnostních pásů, tepelné změny

Končetiny – horní a dolní:

- Oděrky, tržně-zhmožděné rány, podkožní krevní výrony, zlomeniny

Vlastní zevní ohledání mrtvého těla:

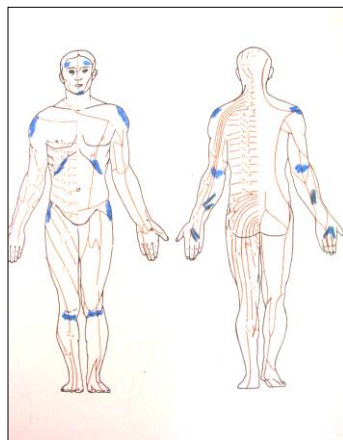
Genitál (ženský) a jeho okolí:

- Krevní výrony na vnitřní straně stehen, oděrky a podkožní krevní výrony na zevním genitálu (stydčné pysky, hráze) a v poševním vchodu

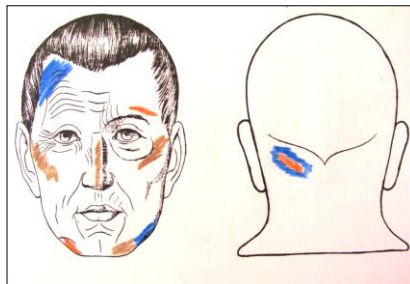
Úrazové změny na kůži:

1. pasivně vzniklá poranění (pád)
2. poranění vznikající aktivním násilím (útok)
3. poranění vznikající při sebeobraně
4. při sebepoškození (simulace)

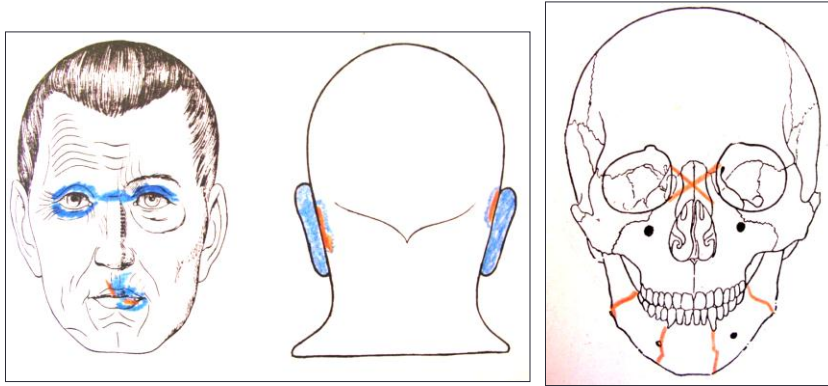
1. Pádová a kontaktní poranění:

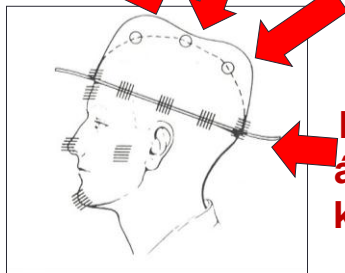
obrysové části těla a obličeje

2. Poranění vznikající aktivním násilím (útok):

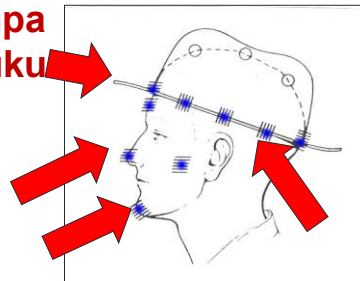

Aktivně vzniklá poranění:

Aktivní násilí

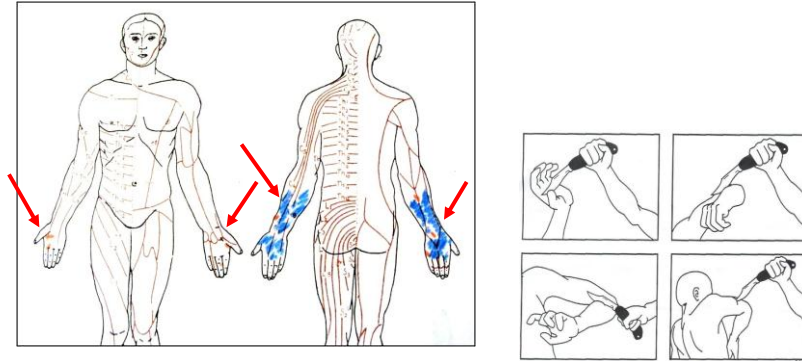
Pomyslná krepča klobouku

Pádový mechanismus

3. Poranění vznikající při sebeobraně:

**Obvyklá lokalizace poranění
– hřbety rukou a malíkové
hrany předloktí**

Když:

- **Nejsou známky cizího zavinění** →
pak **zdravotní pitva** (zajistit odvoz k pitvě)
- Pohřeb v zákonném termínu (96 hod.)
- Pohřeb žehem
- **Nezapomenout na vypsání dokumentů** (List o prohlídce mrtvého, Průvodní list ke klinické pitvě dospělých, Průvodní zpráva k pitvě)

Nejčastější příčiny přirozené smrti:

- Srdeční choroby
- CHOPN
- Obezita
- Infekční onemocnění
- GIT onemocnění
- Alergie
- Epilepsie
- Nádorová onemocnění

Když:

- Vznikne podezření na **cizí zavinění**
- Vznikne podezření, že jde o **sebevraždu**
- V případě těl neznámé totožnosti, dopravních úrazů, pracovních úrazů, úmrtí dětí, cizinců, osamělých osob či osob na frekventovaném místě

pak zastavit prohlídku a informovat PČR

soudní lékař

Podezření na cizí zavinění:

- „Podezřelá“ či prohlídkou nepřesvědčivě vysvětlená poranění na těle zemřelého
- Větší množství krve na místě
- Vícečetnost ran
- Vázání končetin, provazy, lana, pouta
- Neobvyklé místo nálezu či poloha zemřelého
- Ostrá poranění bez nálezu zraňujícího nástroje
- „Podivné„ chování spolubydlících

Praktické tipy:

- Jediná jistota – **pitva**
- Co je nejčastějším klišé v Listu o prohlídce mrtvého?
  - **Smrt beze svědků**
  - **Smrt z neznámé příčiny**
  - **Náhlá smrt srdeční**